

عنوان مقاله:

بررسی علل مرمت و تزئینات وابسته به معماری با نگاهی به تزئینات کاشیکاری در گنبدها

محل انتشار:

دومین کنفرانس ملی معماری و منظر شهری پایدار (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسندگان:

جلال احمدی

مجید شهبازی

خلاصه مقاله:

گنبدها یکی از شاخصه های معماری اسلامی بوده که علاوه بر مهم بودن نقش سازه ای، از نظر تزئینات به خصوص پوششهای کاشیکاری- که به نوعی بر شکوه وعظمت این عنصر معماری می افزایند- نیز دارای اهمیت می باشند. با توجه به بالا بودن آسیب پذیری گنبد در مقایسه با دیگر بخش های سازه در اثر تماس مستقیم آن با عوامل مختلف جوی و فن به کار رفته در اجرای تزئینات کاشیکاری بر روی آن، رسیدگی به موقع، نظارت و اجرای صحیح عملیات مرمتی بر روی تزئینات کاشیکاری گنبدها ضروری به نظر می رسد. با توجه به اینکه گنبد مسجد امام اصفهان و همچنین گنبدهای دیگری از قبیل گنبد مدرسه چهارباغ اصفهان در سالهای اخیر دچار آسیب های جدی در تزئینات خود شده است و ادامه این روند می تواند آسیب های بیشتری را بر این بخش از بناها وارد کند، لذا لازم و ضروری است که روند مرمت تزئینات گنبدها از نظر فن شناسی و شرایط صحیح اجرا مانند تهیه ی قالب، دوغاب ریزی، استفاده از کف گیرک ها و عوامل دیگر مورد بررسی و تحلیل قرار گیرد. کاشیکاری گنبدهای اصفهان در دوران صوفوی به چنان مرحله ای از کمال رسید که تا به امروز سرمش معماران ایرانی در طراحی گنبدها بوده است. بقای این آثار به رغم آسیب پذیری در برابر عوامل فرساینده محیطی و شرایط ناپایدار سیاسی و اجتماعی چهار قرن اخیر، مرهون همکاری مستمر نسل های متمادی هنرمندانی از رشته های متنوع است که با اتکاء بر دانش سنتی هندسه و فنون بومی نسبت به انجام فرایندهای پیچیده تعمیر این آثار اقدام کرده اند. تغییر الوهای زندگی اجتماعی و عدم تمایل نسل جوان به فراگیری دقیق فنون سنتی تعمیر از یک سو و ورود تکنولوژی نوین به این حوزه از سوی دیگر تغییر چهره فرایند نگهداری از کاشیکاری گنبدها در آینده را اجتناب ناپذیر نموده است. با توجه به مجموع مطالب مذکور در این تحقیق تلاش شده است تا ضمن اشاره به علل به وجود آمدن آسیبهای ایجاد شده در گنبدها، به ارائه ی راهکارهای مناسب جهت رفع آن پرداخته شده است. این مطالعات به صورت موردی بر روی گنبد مسجد امام در میدان نقش جهان اصفهان به عنوان نماینده ی سایر گنبدهای مشابهی که با تزئینات کاشی کاری پوشش داده شده، صورت گرفته است.

کلمات کلیدی:

مرمت، تزئینات معماری، کاشی کاری معرق، گنبدها، مسجد امام

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/385232>

